

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže zahájil dne 22.11.2001 dle § 18 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s § 21 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů, na návrh jednoho z účastníků Dohody o obchodních podmínkách – společnosti PANASONIC CZECH REPUBLIC, s.r.o., se sídlem Křižíkova 237/36A, PSČ 186 00 Praha 8, IČ 63993520 správní řízení ve věci určení dle § 7 odst. 2 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže.

Navrhovatel požádal o určení, zda dohoda, kterou hodlá uzavřít se společností BATERIE CENTRUM, s.r.o., se sídlem Svojsíkova 1582, PSČ 708 00 Ostrava 8, IČ 25361848, jejímž předmětem je prodej baterií, sluchátek a médií, je dohodou podléhající zá- kazu dle § 3 až § 6 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže.

Účastníky tohoto správního řízení jsou PANASONIC CZECH REPUBLIC, s.r.o., se sídlem Křižíkova 237/36A, 186 00 Praha 8, IČ 63993520, zastoupený panem Fumitaka Ito – jednatelem, ve správním řízení zastoupen na základě plné moci ze dne 9.11.2001 JUDr. Antonínem Mokřým, advokátem v AK Sodomka Souček Jindra Mokřý a partneři a BATERIE CENTRUM, s.r.o., se sídlem Svojsíkova 1582, 708 00 Ostrava 8, IČ 25361848, zastoupena Ing. Tomášem Mackem - jednatelem. Na základě provedeného řízení vydává Úřad pro ochra- nu hospodářské soutěže toto

r o z h o d n u t í :

Určuje se, že Dohoda o obchodních podmínkách včetně všech jejích příloh, a to ve znění předloženém Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže návrhem ze dne 22.11.2001, kte- rou společností PANASONIC CZECH REPUBLIC, s.r.o., se sídlem Křižíkova 237/36A, PSČ 186 00 Praha 8, IČ 63993520 hodlá uzavřít se společností BATERIE CENTRUM, s.r.o., se sídlem Svojsíkova 1582, PSČ 708 00 Ostrava 8, IČ 25361848, jejímž předmětem je prodej baterií, sluchátek a médií, nepodléhá zákazu dohod narušujících soutěž dle § 3 až § 6 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů.

O d ů v o d n ě n í :

Dne 22.11.2001 obdržel Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) návrh společnosti PANASONIC CZECH REPUBLIC, s.r.o., se sídlem Křížíkova 237/36A, PSČ 186 00 Praha 8, IČ 63993520 (dále jen „PANASONIC“), podaný na základě plné moci ze dne 9.11.2001 právním zástupcem společnosti PANASONIC advokátem JUDr. Antonínem Mokřým, se sídlem U Prašné brány 3, Praha 1 na určení, zda dohoda, kterou hodlá uzavřít se společností BATERIE CENTRUM, s.r.o., se sídlem Svojsíkova 1582, PSČ 708 00 Ostrava 8, IČ 25361848 (dále jen „BATERIE“), jejímž předmětem je prodej baterií, sluchátek a médií, je dohodou podléhající zákazu dle § 3 až § 6 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže.

Součástí předloženého návrhu byl text Dohody o obchodních podmínkách (spis str. 4 až 7), text Dohody o platebních podmínkách (spis str. 8 až 9) označený jako Příloha č. 2, text Dodatku k dohodě o obchodních podmínkách – Kupní cena kategorie baterie (spis str. 10 až 12) označený jako Příloha č. 3, plná moc ze dne 9.11.2001 zmocňující JUDr. Antonína Mokřého k zastupování společnosti PANASONIC (spis str. 13), internetový výpis z obchodního rejstříku společnosti BATERIE (spis str. 14), výpis společnosti PANASONIC z obchodního rejstříku (spis str. 15), údaje o postavení společnosti PANASONIC na trhu.

Popis rozhodných skutečností

Účastníky řízení jsou společnost PANASONIC a společnost BATERIE.

Společnost **PANASONIC** je zapsána v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze, oddíl C vložka 39213 dne 10. srpna 1995. Předmětem podnikání společnosti je koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej, zřizování, montáž, údržba a servis telekomunikačních zařízení, výroba, instalace a opravy elektronických zařízení.

Společnost **BATERIE** je zapsána v obchodním rejstříku vedeném Krajským soudem v Ostravě, oddíl C, vložka 14912 dne 14.11.1996. Předmětem podnikání společnosti je koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej, zprostředkovatelská činnost.

Úřad se v řízení zaměřil především na obsah předložených dokumentů. Předmětem Dohody o obchodních podmínkách je vymezení požadavků a podmínek, na základě kterých bude společnost PANASONIC dodávat výrobky značky Panasonic společnosti BATERIE. Pod pojmem výrobky jsou v Dohodě o obchodních podmínkách uvedeny baterie, média a sluchátka. Dohoda o obchodních podmínkách mimo jiné v části, která se týká nabytí vlastnického práva k výrobkům, stanoví, že vlastnické právo přechází na společnost BATERIE zaplacením celé kupní ceny za dodané výrobky. Stejně tak z Dohody o obchodních podmínkách vyplývá, že společnost PANASONIC propůjčuje společnosti BATERIE na dobu účinnosti této dohody statut Panasonic Battery Partner s tím, že společnost BATERIE bude tento statut užívat, bude-li činit právní úkony dotýkající se či vztahující se ke společnosti PANASONIC či značce Panasonic.

Dohoda o platebních podmínkách, označená jako Příloha č. 2 obsahuje ujednání o platebních podmínkách. Je zde stanovena doba splatnosti faktur (21 dnů), úvěrový limit ve výši dva miliony korun, postup v případě neplacení pohledávek, označení bankovních domů, ve kterých je možné provádět platby za odebrané výrobky.

V Dodatku k dohodě o obchodních podmínkách – kupní cena kategorie baterie, který je označen jako Příloha č. 3 (dále jen „Dodatek“), jsou uvedeny případy, za kterých poskytne společnost PANASONIC společnosti BATERIE slevy z kupní ceny.

Jedná se o slevy za poskytovaný servis, množstevní slevu, slevu za pravidelné odesílání zpráv.

Vedle těchto slev může společnost PANASONIC poskytnout společnosti BATERIE další slevy, a to slevu pro mimořádnou podporu rozvoje regionu, slevu na podporu rozvoje maloobchodní sítě a slevu na exkluzivní prodej sortimentu.

Ustanovení bodu 5.3.1. Dodatku stanoví, že společnost PANASONIC poskytne společnosti BATERIE slevu z kupní ceny ve výši 5% za mimořádné soustředění servisu a služeb poskytovaných společností BATERIE na podporu postavení výrobků PANASONIC v daném regionu. Toto ustanovení Dodatku současně obsahuje ujednání o tom, že společnost PANASONIC může zastavit či ukončit poskytování této slevy v případě, že společnost BATERIE dodá zboží mimo daný region. Stejně tak toto ustanovení Dodatku obsahuje ujednání o tom, že společnost BATERIE není přímo či nepřímo omezována v území či okruhu osob, kterým může výrobky značky Panasonic dodávat. Podle tohoto ustanovení se společnost PANASONIC zavazuje, že bude své výrobky dodávat společnosti BATERIE i v případě, kdy bude společnost BATERIE dodávat výrobky mimo daný region.

Ustanovení bodu 5.3.2. Dodatku stanoví, že společnost PANASONIC poskytne společnosti BATERIE slevu z kupní ceny ve výši 5% za mimořádné soustředění servisu a služeb poskytovaných společností BATERIE na maloobchodní síť. Poskytování této slevy může společnost PANASONIC zastavit nebo ukončit v případě, že společnost BATERIE dodá výrobky mimo maloobchodní síť. Toto ustanovení Dodatku rovněž stanoví, že společnost BATERIE není přímo či nepřímo omezována v okruhu osob či v území, kterým může výrobky značky Panasonic dodávat. Podle tohoto ustanovení se společnost PANASONIC zavazuje, že bude své výrobky dodávat společnosti BATERIE i v případě, že společnost BATERIE bude dodávat výrobky mimo maloobchodní síť.

Ustanovení bodu 5.3.3. Dodatku stanoví, že společnost PANASONIC poskytne společnosti BATERIE slevu z kupní ceny ve výši 2,5% za mimořádné soustředění servisu a služeb poskytovaných společností BATERIE v dané kategorii na výrobky značky Panasonic. Poskytování slevy může společnost PANASONIC zastavit nebo ukončit v případě, že společnost BATERIE bude odebírat a dále distribuovat zboží konkurenčních značek. Toto ustanovení Dodatku rovněž stanoví, že společnost BATERIE není přímo či nepřímo omezována v sortimentu, který může dodávat. Podle tohoto ustanovení se společnost PANASONIC zavazuje, že bude své výrobky dodávat společnosti BATERIE bez ohledu na to, zda bude společnost BATERIE prodávat výhradně zboží značky Panasonic či nikoli.

Relevantní trh

Pro posouzení předložených dohod je nutno vymezit relevantní trh, na němž se jejich případné protisoutěžní účinky projeví. Trh je obecně místem, kde dochází ke střetu mezi nabídkou a poptávkou. Relevantní trh je vymezen věcně (výrobně), časově a geograficky.

Relevantní trh po stránce věcné, tj. výrobní, zahrnuje všechny identické výrobky a ty výrobky, které spotřebitelé považují za zaměnitelné či nahraditelné vzhledem k jejich charakteristickým vlastnostem, specifickým rysům, ceně a zamýšlenému způsobu užití.

V daném případě je předmětem předložených dohod dodávka a následný prodej baterií, médií a sluchátek značky Panasonic.

Pokud jde o baterie – spotřební primární a sekundární přenosné zdroje energie – týkají se dohody baterií alkalických válcových (např. alkalický tužkový článek, alkalický mikrotužkový článek), manganových válcových, lithiových, zinko-vzduchových, nabíjecích pro bezdrátové telefony a videokamery (např. nabíjecí tužkový článek, mikrotužkový nabíjecí článek, nabíjecí malý monočlánek, nabíjecí tužkový článek).

Jak je uvedeno shora, baterie lze charakterizovat jako spotřební primární a sekundární zdroje energie. Vzhledem ke způsobu užití (používají se jako zdroj energie pro malé spotřebiče jako např. fotoaparáty, přenosná rádia, přehrávače apod.) nelze tyto baterie zaměnit s jiným zdrojem energie a tvoří tak samostatný trh.

Pojem média je možno konkretizovat jako nenahraná média pro záznam zvuku a obrazu. Do této kategorie patří VHS video kazety, VHS-C a Mini DV kazety, paměťové karty a disky, audio-mikro kazety a mini disky. I tyto výrobky jsou vzhledem k účelu jejich užití nezaměnitelné s jinými výrobky a tvoří tak samostatný trh.

Poslední skupinu výrobků, které jsou předmětem předložených dohod jsou sluchátka. Jde o zařízení sloužící k reprodukci zvuku, náhradní díly k AV přístrojům (televize, walkman, rádio). Sluchátka jsou konstruována jako uzavřená, otevřená. Sluchátka slouží k reprodukci zvuku vždy pouze pro jednoho posluchače, jsou snadno přenositelná a používají se k poslechu zvuku vždy z jednoho přijímače (televize, rádio, walkman apod.). S ohledem na způsob užití jsou i sluchátka nezaměnitelná s jinými výrobky a tvoří tak samostatný trh.

S ohledem na výše uvedené vymezil Úřad **relevantní trh po stránce věcné** jako trh baterií, trh nenahraných médií pro záznam zvuku a obrazu a trh sluchátek.

Z hlediska geografického vymezil Úřad relevantní trh územím České republiky, neboť podmínky pro dodávky jsou na celém území republiky homogenní.

Po stránce **časové** jde o trh trvalý, charakterizovaný pravidelně se opakujícími dodávkami v průběhu celého roku.

Z údajů, které měl Úřad k dispozici vyplývá, že podíl společnosti PANASONIC na trhu baterií činí 12 %, podíl společnosti BATERIE činí 4 %. Podíl společnosti PANASONIC na trhu nenahraných médií pro záznam zvuku a obrazu činí 5%, podíl společnosti BATERIE je menší než 1%. Podíl společnosti PANASONIC na trhu sluchátek činí 9%, podíl společnosti BATERIE je menší než 1%.

Právní posouzení předložených dohod

Podle ustanovení § 3 odst. 1 zákona jsou zakázané a neplatné dohody mezi soutěžiteli, rozhodnutí jejich sdružení a jednání soutěžitelů ve vzájemné shodě, které vedou nebo mohou vést k narušení hospodářské soutěže, pokud zákon o ochraně hospodářské soutěže nebo zvláštní zákon nestanoví jinak, nebo pokud Úřad nepovolí svým rozhodnutím nebo vyhláškou z tohoto zákazu výjimku. Zakázanými ve smyslu § 3 odst. 1 zákona jsou především dohody výslovně uvedené v ustanovení § 3 odst. 2 písm. a) až f) zákona.

Na základě ustanovení § 26 odst. 1 zákona vydal Úřad vyhlášku č. 198/2001 Sb. o povolení obecné výjimky ze zákazu dohod narušujících soutěže podle § 3 odst. 1 zákona pro určité druhy vertikálních dohod (dále jen vyhláška). Zákaz podle § 3 odst. 1 zákona se ne-

vztahuje na vertikální dohody, splňující podmínky v této vyhlášce. Takové dohody požívají výhod obecné výjimky ze zákazu dohod.

V posuzovaném případě se Úřad nejprve zaměřil na zjištění, zda předložené dohody obsahují ustanovení, která by bylo možné označit jako zakázané dohody ve smyslu ustanovení § 3 odst. 1 zákona. Teprve v případě, kdy by Úřad dospěl k závěru, že v daném případě se jedná o dohodu podléhající zákazu ve smyslu § 3 odst. 1 zákona, by Úřad posuzoval, zda taková zakázaná dohoda splňuje podmínky obecné výjimky, obsažené ve vyhlášce č. 198/2001 Sb.

K tomu Úřad konstatuje, že Dohoda o obchodních podmínkách žádné ustanovení, které by splňovalo znaky zakázané dohody ve smyslu § 3 odst. 1 zákona, neobsahuje.

Stejně tak dohoda o platebních podmínkách neobsahuje žádné ujednání, které by splňovalo znaky zakázané dohody obsažené v ustanovení § 3 odst. 1 zákona.

Pokud jde o Dodatek, tento obsahuje ujednání o tom, že společnost PANASONIC poskytne společnosti BATERIE slevy z kupní ceny za předpokladu splnění podmínek uvedených v ustanoveních bodů 5.3.1., 5.3.2. a 5.3.3 Dodatku.

Znění jednotlivých uvedených bodů Dodatku posuzuje Úřad následovně.

Ustanovení bodu 5.3.1. Dodatku stanoví, že společnost PANASONIC poskytne společnosti BATERIE slevu z kupní ceny ve výši 5% za mimořádné soustředění servisu a služeb poskytovaných společností BATERIE na podporu postavení výrobků PANASONIC v daném regionu.

Ze znění tohoto ustanovení vyplývá, že snahou společnosti PANASONIC je, aby společnost BATERIE soustředila pozornost na služby zákazníkům v daném regionu. Jedná se tedy o snahu podpořit růst distribuce v regionech, kde má spotřebitel v současné době menší přístup k výrobkům značky Panasonic. Současně ovšem z tohoto ujednání vyplývá, že společnost PANASONIC nebrání společnosti BATERIE žádným způsobem ve výběru regionu a tím i zákazníků i mimo daný region. Stejně tak neznamená orientace společnosti BATERIE na zákazníky mimo daný region zastavení dodávek výrobků značky Panasonic od společnosti PANASONIC.

Pokud tedy společnost BATERIE bude prodej výrobků značky Panasonic realizovat způsobem, který jí přinese slevu z kupní ceny ve smyslu ustanovení bodu 5.3.1. Dodatku, bude mít tento postup pozitivní dopad na konečného spotřebitele, neboť v místech, kde byl doposud pouze omezený výběr baterií, nenahraných médií pro záznam zvuku a obrazu a sluchátek, dojde k rozšíření nabídky o tyto výrobky značky Panasonic.

Pokud však společnost BATERIE nebude mít zájem prodávat výrobky značky Panasonic v daném regionu, nebude mít tento postup negativní dopad na spotřebitele v okruhu působnosti společnosti BATERIE, neboť dodávky výrobků od společnosti PANASONIC budou zachovány.

Ustanovení bodu 5.3.2. Dodatku směřuje k podpoře a vytváření maloobchodní sítě prodejců výrobků značky Panasonic. Tak jako v případě hodnocení znění bodu 5.3.1. Dodatku, i v tomto případě nedojde k omezení možnosti spotřebitele získat výrobky značky Panasonic, ale v případě rozšíření maloobchodní sítě bude mít spotřebitel větší výběr mezi výrobky různých výrobců.

Poslední z uvedených bodů Dodatku, tj. bod 5.3.3., směřuje k podpoře prodeje výrobků značky Panasonic. Soustředění servisu a služeb na výrobky značky Panasonic se projeví v konečném důsledku v tom, že zákazníkům budou nabídnuty komplexní služby na určité zaručené úrovni. Naopak, pokud společnost BATERIE nebude mít zájem na prodeji pouze výrobků značky Panasonic, nebude mít toto rozhodnutí vliv na spotřebitele v okruhu působnosti společnosti BATERIE. I v takovém případě se společnost PANASONIC zavazuje dodávat společnosti BATERIE výrobky značky Panasonic a spotřebitel tak bude mít stále zachovánu možnost výběru z několika značek.

Na den 14.1.2002 bylo Úřadem nařízeno ústní jednání se společností PANASONIC. Za společnost PANASONIC se ústního jednání zúčastnil na základě substituční plné moci advokátní koncipient AK Sodomka Souček Jindra Mokřý a partneři JUDr. Adam Batuna. Předmětem ústního jednání bylo objasnění údajů obsažených v Příloze č. 1 k Dohodě o obchodních podmínkách. V rámci ústního jednání právní zástupce společnosti PANASONIC odpověděl na jednotlivé položené otázky a vyjádřil se i k samotnému správnímu řízení (viz Protokol z ústního jednání, spis str. 37 - 39). Z tohoto ústního jednání vyplynulo, že snahou společnosti PANASONIC je motivovat prodejce formou slev na soustředění služeb do regionů, které jsou jinak pro prodejce nezajímavé. V daném případě se jedná o okrajové regiony (Bruntálsko, Jesenicko, Vsetínsko, Frýdecko-Místeko). Soustředěním prodeje do těchto regionů chce společnost PANASONIC zvýšit dostupnost zboží značky Panasonic pro větší okruh spotřebitelů. Stejně tak slevy za prodej zboží pouze značky Panasonic motivují společnost BATERIE k maximální pozornosti na zboží této značky. Společnost PANASONIC poskytuje společnosti BATERIE mimořádnou pozornost při dodávkách výrobků a proto společnost PANASONIC očekává ze strany společnosti BATERIE speciální servis pro výrobky značky Panasonic. I v tomto případě se důsledky této snahy projevují pozitivně v prodeji zboží konečnému spotřebiteli, který může od prodejce získat maximální množství informací o prodávaných výrobcích značky Panasonic a podmínky prodeje na odpovídající úrovni. Navíc je třeba uvést, že není povinností prodejce přistoupit na podmínky poskytnutí slev. Zboží značky Panasonic bude společnosti BATERIE dodáváno i v případě, kdy se nedohodne na podmínkách pro poskytování slev za mimořádné soustředění servisu a služeb, jak jsou uvedeny v Dodatku. Mimořádná podpora vyplývající z bodu 5.3. Dodatku slouží jako nástroj k další podpoře rozvoje regionů a distribuční sítě. Je to investice ze strany PANASONICu, která kompenzuje nízkou rentabilitu "okrajových regionů". Nedodržení podmínek slev nezakládá porušení smlouvy, avšak znamená, že tato mimořádná sleva nebude poskytnuta. Pokud jde o vlastní text Dodatku, zástupce společnosti PANASONIC uvedl, že z textu Dodatku (Příloha č. 3) bude v konečné verzi vypuštěn bod 5.5., který je nadbytečný.

Dne 18.1.2002 byl Úřadu doručen dopis společnosti BATERIE, v němž společnost BATERIE vznáší některé připomínky ke znění předložených dohod. Především společnost BATERIE poukazuje v uvedeném dopise na to, že některá ustanovení předložených smluv považuje za diskriminující. Jedná se především o ustanovení bodu 5.3. Dodatku, kdy společnost BATERIE konstatuje, že znění tohoto ustanovení jí znemožňuje dodávat zboží mimo vymezený region, neboť v takovém případě by přišla o slevu. Tato nemožnost je umocněna tím, že dle ustanovení bodu 5.5. Dodatku má PANASONIC právo od smlouvy okamžitě odstoupit v případě, že BATERIE bude dodávat do jiných regionů.

Dále společnost BATERIE poukazuje na to, že nebude moci využít stávající obchodní kontakty mimo města uvedená v Dodatku, resp. mimo maloobchodní síť. Řada firem má své prodejní prostory v městech uvedených v Dodatku, ale jejich sídla jsou v jiných regionech.

Proto, když sídlo firmy bude v jiném regionu, než je uvedeno v dodatku, ztratí společnost BATERIE nárok na slevu.

Konečně společnost BATERIE v uvedeném dopise konstatuje, že pokud dodá převážnou část zboží do vymezeného regionu (např. zboží v sortimentu a regionech v hodnotě 20 mil. Kč – tedy s nárokem na slevu 5%) a pouze nepatrný rozsah obchodu mimo region, bude postižena ztrátou bonusu 5%.

Úřad po provedeném šetření dospěl k závěru, že Dohoda o obchodních podmínkách (spis str. 4 až 7), Dohoda o platebních podmínkách příloha (spis str. 8 až 9) označená jako Příloha č. 2, Dodatek k dohodě o obchodních podmínkách – Kupní cena kategorie baterie (spis str. 10 až 12) označený jako Příloha č. 3, neobsahují ujednání, která by podléhala zákazu ve smyslu ustanovení § 3 odst. 1 zákona. Uzavřením Dohody o obchodních podmínkách ve znění všech příloh nedochází k tomu, že by druhá smluvní strana byla nucena k výlučnému prodeji zboží značky Panasonic pouze na vymezeném území, prostřednictvím jednoho prodejního kanálu (maloobchodu), či pouze výrobků značky Panasonic. Druhá smluvní strana má možnost na podmínky, za kterých PANASONIC poskytne mimořádné slevy nepřistoupit. I v takovém případě však bude společnost PANASONIC výrobky druhé smluvní straně dodávat. Z pohledu spotřebitele tak nedochází k žádnému omezení v jeho možnosti získat výrobky značky Panasonic. Na druhé straně, pokud společnost BATERIE bude akceptovat podmínky, za kterých společnost PANASONIC poskytne mimořádné slevy uvedené v bodě 5.3. Dodatku, i v tomto případě bude mít spotřebitel z takového jednání prospěch. Zboží značky Panasonic se objeví i v místech, která nebyla pro prodejce doposud lákavá a nabídka tak bude obohacena. Z tohoto důvodu Úřad rozhodl v tomto určovacím řízení tak, jak je uvedeno ve výroku.

P o u č e n í o o p r a v n ě m p r o s t ř e d k u :

Proti tomuto rozhodnutí mohou účastníci řízení podle § 61 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád) v platném znění, podat do 15 dnů od jeho doručení rozklad předsedovi Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, a to prostřednictvím Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Včas podaný rozklad má odkladný účinek.

Ing. Jana Konopiská
pověřená řízením odboru

Rozhodnutí obdrží:

JUDr. Antonín Mokrý

advokát, AK Sodomka Souček Jindra Mokrý a partneři

U Prašné brány 3

110 00 Praha 1

BATERIE Centrum, s.r.o.

Ing. Tomáš Macek, jednatel

Svojsíkova 1582

708 00 Ostrava 8